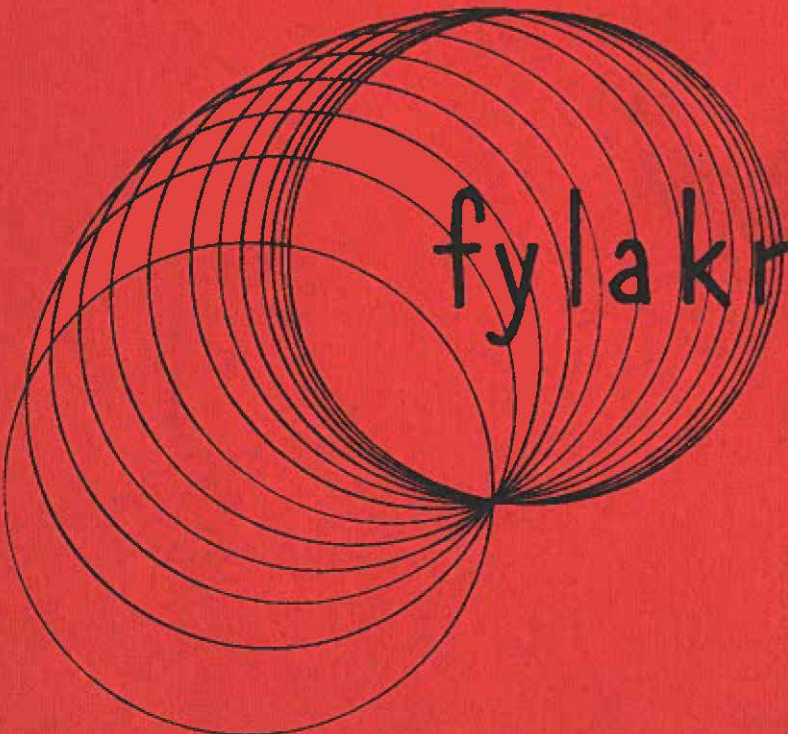

januari

An abstract geometric design consisting of numerous thin, black, overlapping circles. These circles are arranged in a way that they collectively form a larger, horizontally-oriented, lens-like shape. The circles are most densely packed in the center and become more sparse towards the edges, creating a sense of depth and movement. The overall effect is reminiscent of a complex, multi-layered sphere or a stylized eye.

fylakra

FYLAKRA

(Mededelingenorgaan van het Fysisch Laboratorium)

16e jrg.nr.1

januari 1972

Redactie: C.van der Leun (voorzitter), mej.C.E.
Lagerweij, J.H.Jasperse, J.Kerssen,
M.F.Peeters, F.van der Valk en J.B.
Wouterse.

Correspondenten: J.Rol en B.van Zijl.

"TROONREDE":NIET-PESSIMISTISCH.

De "troonrede" van de fysica. Zo zou met enig recht de nieuwjaarsrede van dr.Wouters kunnen worden genoemd.

Niet dat we er een fysisch vorst op nahouden. Wel een secretaris van het secretariaat. In links georiënteerde systemen zou zo'n figuur hoge ogen gooien. Maar zelfs in die kringen doen ook voorzitters tegenwoordig soms een boekje open. Hoe dan ook, de fysica is het afgelopen jaar geweldig democratisch geworden. Zei Wouters zelf niet: 14 commissies met elk 5 leden, geeft 70 bestuurders. Een ware septuagint.

Ook niet omdat de nieuwjaarsrede een wat saai en humorloos stuk zou zijn.Integendeel. Bewijs: Het nieuwjaarscolloquium is, op dat van Sinterklaas na, het drukstbezochte colloquium van het jaar. Misschien zou Nauta, naast Sinterklaas en Wouters, nog enkele vaste sprekers kunnen aantrekken.

Het punt van vergelijking ligt hier: Eens per jaar-op de eerste werkdag in januari- wordt de situatie voor de gehele fysica (soms wordt de theorie er zelfs bij gerekend) samenvattend overzien: de resultaten van het afgelopen jaar, het klimaat van het ogenblik en de perspectieven voor de toekomst.Ook de miljoenennota ontbreekt niet.

De details uit de "troonrede" 1972 hebt U zelf kunnen horen. Ze worden voor degenen die tijdens de rede moesten doorwerken ook nog eens in het volgende nummer van Fylakra gegeven.

Hier slechts een enkele opmerking over de grote lijn.

Het tekent Wouters' optimisme wanneer hij, in deze tijd van bezuinigingscomplexen, na gedetailleerde bespreking van de punten:

- 1) personeel - bevroren
- 2) credieten - vrijwel constant
- 3) nieuwbouw - sterke reductie,

begint met aan te nemen, dat we voorjaar 1973 het nieuwe laboratorium zullen kunnen betrekken en voorts het totaal vooruitzicht samenvat met de woorden: Niet-pessimistisch.

Ook het terloops weggegeven nummertje extrapoleren-uit-de-vrije-hand zal de aanwezigen nog lang heugen.

Natuurlijk zijn er problemen. Ze kwamen duidelijk aan de orde. Maar die zijn er om opgelost te worden. Daarvoor zijn we met zo'n kleine 700 man. En de overheid besteedt er, ondanks alles, rond 15 miljoen per jaar aan.

Slechts bij één probleem viel het woord "zorg". Het betreft de werkgelegenheid voor de afgestudeerde fysici in de toekomst. Dat is geen typisch-Utrechts probleem en daarom een punt apart. Wellicht iets voor de volgende maand.

C. van der Leun.

PERSONALIA

Huwelijk:

- 15 december 1971 de heer W.P.Ingenegeren met
mejuffrouw C.Steenhuizen
- 20 december 1971 de heer W.Bruynesteyn met me-
juffrouw E.de Kreek
- 29 december 1971 mejuffrouw A.J.van Doorn met de
heer G.J.van den Berg

Nieuwe staf- en personeelsleden:

- 1 december 1971 drs.G.A.v.d.Schootbrugge (FOM)
werkgroep A2
- 1 januari 1972 A.van Nieuwpoort, assistent-
personeelfunktionaris bij het
Fysisch Laboratorium
- 15 januari 1972 D.Oosterom, bediende Algemene
Dienst, Bijlhouwerstraat

Doktoraal examens met hoofdrichting experimentele
natuurkunde:

13 december 1971

M.J.van Gelder
W.C.Hommels
L.Hoogstrate
Th.J.M.J.Vierbergen
A.G.J.de Wit

-o-

Pim Ingenegeren en Carli Steenhuizen danken
Fylakon en de vakgroep Atoomfysica voor het cadeau
dat zij ter gelegenheid van hun huwelijk hebben
ontvangen.

-o-

INFORMATIE VAN DE ADMINISTRATIE

Telefoon.

De vermelde gegevens bij drs.D.van Genderen wijzen in: gebouw U-T1, kamernummer 11, toestelnummer: 13 01. Tussenvoegen onder de letter "M": drs. J.B.van Meurs, gebouw US-RGL, afd.K5T, toestelnummer 16 48.

Hoofdmagazijn.

Reeds vóór minister De Brauw ging bezuinigen, besloten wij uit overweging van efficiency geen kleine hoeveelheden administratieve artikelen meer uit het hoofdmagazijn rechtstreeks aan de medewerkers te verstrekken. Deze artikelen zijn voortaan verkrijgbaar zonder de oranje bon bij de administraties van de werkgroepen, die de artikelen bij het Hoofdmagazijn met de rode bon in grotere hoeveelheden bestellen. Daar de werkgroepen in de Bijlhouwerstraat niet over een eigen administratie beschikken, zullen deze artikelen verkrijgbaar zijn bij de heer A.Wink, kamer 315. Bij de vóór-kandidaatsop-leiding heeft men hiermee de heer H.Meerwijk (Transitorium) belast.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor ADMINISTRATIEVE artikelen. Voor de overige artikelen blijft de oude regeling van toepassing.

Wist U, dat het Hoofdmagazijn chlorotheen in voorraad heeft, dat minder giftig is als trichloor.

Steun de strijd tegen de milieuverontreiniging!

Werkgroepcode.

Zoals u op de verstrekte werkgroepenlijst zult hebben bemerkt, zijn sommige codes gewijzigd. Daardoor is bereikt, dat deze werkgroepenlijst qua volgorde gelijk aan die van de computer is geworden. Verder bestaan alle codes nu consequent uit 3 of 4 letters. Die van 3 letters zijn codes van werkgroepen zonder onderverdeling. Bij die van 4 letters

geven de eerste drie letters de werkgroepcode weer en de vierde letter de onderverdeling. Een uitzondering hierop vormt K5 waar het onderzoek wordt aangegeven door de letters achter de "5".

M.A. van Lith.

-o-

EEN LABRAAD VERGADERING MET VRAAGTEKENS

Rekentuig.

Het eerste onderwerp op de Labraad vergadering van 7 januari jl. (uitgesteld van 17 december 1971 wegens de N.N.V. vergadering op die datum) was, of had moeten zijn, het rapport van de Kleine Rekentuig Commissie. Dit rapport is een keurig groen boekje, waarin deze Commissie ter informatie en ter stimulering van de discussie, gegevens heeft bijeengebracht over kleine rekenmachines en toebehoren, welke interessant zijn voor het Fysisch Lab. Dit rapport is begin december 1971 aan de Labraad aangeboden, door de leden in hun werkgroepen besproken en het zou nu in discussie komen na een toelichting van Van Eck.

Enkele dagen voor deze vergadering verscheen echter een 2e rapport, opgesteld door ir. Van Koppen en de Commissie, waarin de belangrijkste lijnen voor de komende jaren zijn uitgestippeld voor het rekentuigbeleid wat betreft de techniek, financiën, personeel en ruimte. Daarbij is rekening gehouden met de kritiek en suggesties, die het 1e rapport reeds hadden opgeleverd.

Ondanks protesten uit de vergadering wegens het ontbreken van gelegenheid tot voorbereiding en gesprek met de achterban, wordt dit rapport toch in behandeling genomen. Een belangrijke reden daarvoor blijkt ook te zijn, dat het ACCU (Academisch Computer Centrum Utrecht) op korte termijn antwoord wil hebben op de volgende vraag.

In de loop van de zomer wordt de nieuwe CDC 6500 rekenmachine geïnstalleerd. Er waren drie terminals "buitenshuis" gepland: één bij de administratie van de Universiteit, één in Trans I en één in het nieuwe Fysisch Lab. Het ACCU biedt per terminal apparatuur ter waarde van \$18.000 aan, te weten: een langzame regeldrukker en een langzame ponskaart-lezer zonder verdere uitbreidingsmogelijkheden. De administratie van de Universiteit heeft bij nader inzien minder interesse voor een eigen terminal. Hoe is de mening van het Fysisch Lab?

Het Fysisch Lab heeft nog geen mening, vrijwel niemand heeft hierover gedacht of gesproken. (Rapport nr.2 kwam erg laat, maar is de vraag zo nieuw?) Er wordt nu prompt hevig mening gevormd. De Commissie vindt, technisch gezien, het aangeboden van \$18.000 niet voldoende voor de behoefte van het Fysisch Lab. Bij monde van Glaudemans adviseert de Commissie een meer uitgebreide terminal een kleine computer met de mogelijkheid tot aansluiting van een teletype, ponsbandlezers, eventueel magneetbandlezers en flexibiliteit naar verdere uitbreiding. De \$18.000 van het ACCU zouden dan geaccepteerd worden, doch in overleg met het Fysisch Lab anders worden besteed, waarbij genoemd Lab nog eens \$22.000 max. bijpast.

Vele vraagtekens worden nu geplaatst. Waar moet het extra geld eventueel vandaan komen? Het jaar-krediet is al besteed. Voor het bestemmingskrediet is dit een zware belasting. Vergt zo'n meer uitgebreide terminal een speciale verbinding? Ja, dan liever een co-ax dan een telefoonlijn. Kan er advies van ervaren computerdeskundigen van buiten worden gevraagd? Heeft de inrichting van de terminal in Trans I repercuissies voor die in het Fysisch Lab? Glaudemans adviseert in Trans I en te nemen wat ACCU biedt.

Een voorlopig onbekende toehoorder entameert een diepgaand technische discussie met de Commissie over

de criteria bij de keuze van apparatuur. Na lange tijd wordt hij onmaskerd als de soft-ware deskundige van Medische Fysica (Van den Engel) en voor zijn beschouwingen verwezen naar direct direct contact met de Commissie. (Hebben toehoorders bij de Labraad vergaderingen spreekrecht?) Zijlstra wenst een financieel-deskundige te zien opgenomen in de Commissie.

Uiteraard komt men er nu niet uit en er wordt besloten een brief te schrijven aan ACCU, waarin zal staan dat: 1) Het Fysisch Lab. graag de \$18.000 accepteert, maar de precieze besteding in beraad houdt; 2) de Rekentuig Commissie aanblijft om de eventuele uitbreiding uit te werken in overleg met financieel-en computer-deskundigen; 3) de aangeboden terminal in Trans I graag zonder meer wordt geaccepteerd; 4) ruimte geen probleem is. De werkgroepen wordt verzocht binnen twee weken kritiek te leveren.

Het rapport Klein Rekentuig blijft onbesproken.

Opleiding 1e graads leraren.

Het 2e punt dat wordt behandeld is de opleiding van 1e graads natuurkunde leraren. De Labraad heeft hierover een rapport ontvangen (d.d.23-12-1971) en men heeft dr.Hooymayers uitgenodigd voor het geven van een toelichting. Voordat het rapport ter sprake komt, vraagt Hooymayers de visie van de Labraad omtrent het volgende:

De huidige natuurkunde opleiding is naar de mening van de Onderwijs Begeleidingscommissie vrij specifiek gericht op het opleiden van research fysici (veel theorie, diepgaande behandeling van onderwerpen). De leraar is meer gebaat bij een bredere fysieke opleiding. Verder is er binnenkort concurrentie te duchten van de niet-universitaire lerarenopleidingen. In het belang van de toekomstige leraren is de Begeleidingscommissie daarover aan het denken gegaan en wel over de differentiatie in de natuurkunde hoofdstroom waarbij, met behoud van

niveau, de keuze van meer onderwijs natuurkunde voor de leraar in opleiding mogelijk wordt. Teneinde geen bij voorbaat afgekeurd werk te doen, wordt de mening van de Labraad gevraagd.

Samengevat zijn enkele meningen:

Afgezien van de nog onbekende veranderingen waar-
toe de wet Posthumus zal dwingen, is men huiverig
voor een te specifieke beroepsopleiding binnen de
fysica. De huidige opleiding is van hoog niveau,
niet specifiek op een bepaald beroep gericht, doch
algemeen bruikbaar. De specifieke onderwijsnatuur-
kunde zou een plaats kunnen vinden in een bijvak
leraars natuurkunde (Bouman, Endt, Zijlstra).

De laatste decennia heeft de sterke industriële
ontwikkeling en de daarmee gepaard gaande vraag
naar research-fysici de opleiding doen tenderen
naar het vormen van typische research fysici.
20% van de fysici wordt echter momenteel ^{leraar} Research
neemt nu af, het V.W.O. heeft juist nu optimaal
toegeruste krachten nodig om met de verminderde
stimulus van de vraag, de kwaliteit van de abitu-
riënten hoog te houden (Braams, Hooyman).
Gehoord de discussie gaat de Commissie door met
haar studie.

De nota waar het eigenlijk om ging, behelst het
voorstel van Didaktiek de hospiteerstages te ver-
vangen door een schoolpracticum, waarin 3 studenten
gezamenlijk een aaneengesloten periode van 12 weken
onder leiding van een daartoe opgeleide docent op
een school doorbrengen. De proefervaringen met dit
systeem zijn elders en hier zeer gunstig.

De Labraad heeft geen enkel bezwaar tegen deze
verandering en juicht verbeteringen toe. Een moei-
lijk punt is echter dat voor diegenen die dit
schoolpracticum gaan volgen, een zekere tegemoet-
koming in de studieduur wordt gevraagd door de
lengte van het groot onderzoek van 12 naar 10 maan-
den terug te brengen.

Met name de voorzitter legt even zijn hamer terzijde

en treedt persoonlijk in het strijdperk om te pleiten voor onverkorte handhaving van het experimentele werk. Hij wordt echter geconfronteerd met een vroegere uitspraak dat het volgen van de leraarsopleiding de totale studieduur niet wezenlijk mag verlengen. Er wordt geen besluit genomen en er is nog geen officieel voorstel, maar de meningen zijn wel gepeild. Van de 21 aanwezige leden zijn 12 vóór en 4 tegen het inkorten van het groot onderzoek ten gunste van het schoolpracticum.

Betreffende de docentenposten 1972-1973 blijkt een aantal namen van de Lectoraatscommissie zoek te zijn. ⁱⁿ de volgende Labraad vergadering (4 februari aanstaande) zal deze Commissie worden benoemd.

De voorlopige nota van de Raad van Advies voor Wetenschapsbeleid wordt, hoewel deze nota ook aan de Tweede Kamer wordt gezonden, door de voorzitter te voorlopig geacht om in behandeling te nemen. Prof. Rutgers tekent hiertegen bezwaar aan en noemt met name het voorstel tot het instellen van een commissie voor het algemene research beleid (in tegenstelling tot de McKinsey gesuggereerde discipline commissies). Wubbels zal de nota samenvatten en in de volgende vergadering zal dit uittreksel worden besproken.

Betreffende de student-assistenten.
Tot 1 september 1972 blijft alles zoals het was.
Wat daarna komt, is nog een open vraag.

Boukamp signaleert de onbekendheid van de Labraad met het werk van de door haar aangewezen commissies en vraagt als vast punt op de vergaderagenda: Mededelingen uit de commissies. Dit voorstel vindt gehoor; het commissiewerk komt vaak pas in een te definitief en te uitgewerkt stadium op tafel, doch maandelijkse rapportage is niet doenlijk wegens het grote aantal (14) commissies en de zeer wisselende frequentie van vergaderen.

Wouters zal echter de commissies nalopen en tot communicatie manen. Peeters stelt voor van iedere commissie tenminste éénmaal per jaar een korte rapportage te verlangen. Hiermee gaat de Labraad akkoord.

De punten uit de Rondvraag kunt u in de notulen vinden.

Het laatste vraagteken plaatst uw verslaggever: Aan levendigheid kwam deze vergadering zeker niet tekort, maar zou het geen aanbeveling verdienen, gezien het belang voor de Labraad en de veelheid van de door haar behandelde onderwerpen, wat meer aandacht te besteden aan de voorbereiding en aan het bijschaven van de vergadertechniek?

J. Kerssen.

-o-

DANKBETUIGING

De heer en mevrouw Van Bennekom-Kollenveld willen hierbij Fylakon hartelijk danken voor het mooie kerststukje en hun goede wensen voor de feestdagen.

Wij wensen ook u allen een goed 1972 toe.

-o-

OOK UIT DE BIBLIOTHEEK

The work of Primakofiev should be noted, and of course the very fine waltzes presented by Strauss at the "Music for Peace" conference in Geneva. 16)

16) J. Strauss, The Beautiful Blue Cerenkov Radiation; Scientist's Life; Wine, Women and Heavy Water; Tales from the Oak Ridge Woods.

(Rehovoth Proceedings, p. 595)

-o-

VIJFENTWINTIG JAAR VAN BART

Vrijdag 7 januari 1972.

Na de theepauze deden een feestelijke versiering en wat gezellige muziek in de kantine van de Universiteitswerkplaats vermoeden, dat hier nu iets anders dan gewoonlijk op deze middag viel te beleven. Dit alles was namelijk op touw gezet voor de heer Van Bart (Onderhoudsdienst van het Fysisch Lab), die donderdag 6 januari jl. 25 jaar bij het Lab in dienst was. Zo'n feit plegen we niet ongemerkt voorbij te laten gaan!

De heer Wouters opende de rij van sprekers met een terugblik op de loopbaan van de jubilaris. Hij prees vooral zijn menselijke kwaliteiten en inventiviteit en durfde, ondanks de waardevermindering van de gulden, het salaris van 25 jaar geleden niet te noemen, maar overhandigde hem wel het door de heer Peeters onderschepte cadeau "onder couvert".

De pikante trekjes van de feesteling werden, dacht ik, voortreffelijk gebracht door de heer Van Lith, die onder andere duidelijk de verhouding van Van Bart met de (dames van de) Administratie schilderde.

De heer De Jong bracht naar voren dat de heer Van Bart naast technische (soms krachtige) kwaliteiten ook als opvoeder van leerlingen in Rijksdienst zijn sporen had verdiend en overhandigde hem een door de heer Nelemaat (U.W.) ontworpen pressepapier, die een aantal voorwerpen uit de diensttijd van de jubilaris in zich verenigde.

Ja, en dan was er de heer Fluit, die zijn cadeau (een eekhoorntje uit Noord-Amerika) via één van deze voorwerpen (een gasfles) door het feestvarken persoonlijk liet onthullen.

Tijdens de receptie zijn heel wat bekende gezichten de revue gepasseerd en hebben een onvergetelijke indruk achtergelaten.

Van Bart, proficiat en succes op uw verdere levensweg.

J. B. Wouterse.

De kraan
is dicht.
Hun vreugde zal
wel dra bekoeld
zijn, amice.

Over vijf jaar...
een pracht markt-
positie!
VUILMETERS!!
En... zeer
maatschappelijk
relevant!

Ziet onze paleizen, fysici!
Zullen wij nog wat afstaan
aan dakloze sukkelaars?
En onze beunhoekjes,
superautosjops enz.. dan?!

Lieve Fylakonnertjes!
Dit jaar een bomenspeur-
tocht met de auto
in de Uithof. Nou?!?

DENK AAN
UW
KOP
LAMPEN

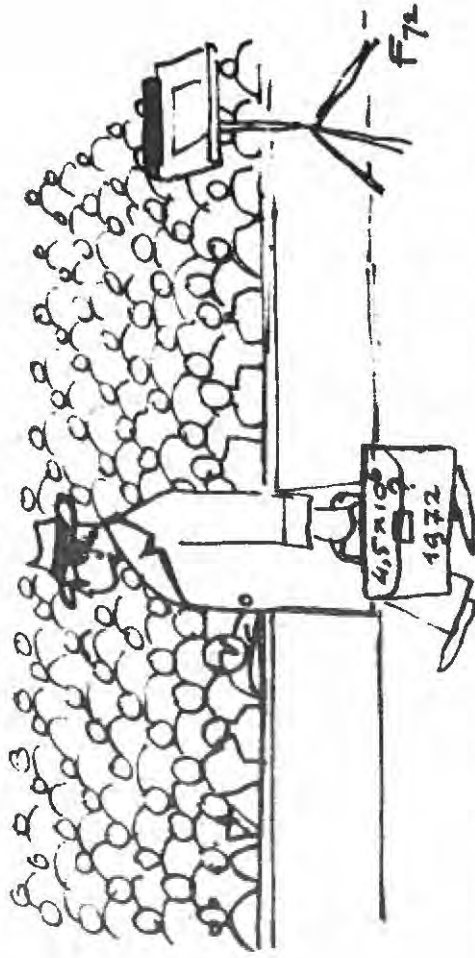
En Kees? Hoe is 't nou
met jou promotie-
onderzoek?

Knots! Zalig! Sinds ik m'n
opstelling in de Auto
gebouwd heb hoef ik
helomaal niet MEER
TE LOPEN!

Nog iets gehoord over
wetenschappelijkheid!

Laten we maar 'n
pintje gaan vatten

Een zucht van opluchting steeg op
uit ons aller keel

Na de nieuwjaarsrede van Dr Wouters:
[wý] (voorlopig nog) niet!

A.VAN NIEUWPOORT, SPORTMAN - PERSONEEL-MAN

Op 1 januari jl. onderging de bezetting van de personeelsdienst voor de Wis-, Natuur- en Sterrenkunde een wijziging, waarbij de heer Peeters de supervisie over het geheel kreeg en mevr. Smilde en de heer Van Nieuwpoort de zorg voor de onderdelen.

Voor het Fysisch Lab is als opvolger van de heer Peeters aangewezen de heer Anton van Nieuwpoort, 39 jaar oud, gehuwd, zoon van $6\frac{1}{2}$. Niet dat betrokene speciale banden heeft met het Fysisch Lab: Tot nu toe weet hij slechts dat de personeelspapieren er goed ingevuld en vlot ingezonden worden en dat men er een goed Sint-Nicolaasfeest kan opzetten. Dit laatste moet voor iemand die het goede der aarde kennelijk weet te waarderen een prettige bijkomstigheid zijn.

Mochten er (oud-)handballers onder de Lab-bevolking zijn, dan zullen zij Ton van Nieuwpoort zeker wel kennen. Hij heeft 15 jaar lang actief gehandbald, was Utrechts competitieleider en voorzitter van het schoolhandbaltoernooi, dat de laatste jaren in de Kerstvakantie zo'n 6000 kinderen naar de Bernhardhal trekt. Sinds enkele jaren heeft hij zich teruggetrokken uit de handballerij, maar heeft een andere uitlaatklep voor overvloedige energie gevonden in een hockeyclub, die hij mede heeft helpen oprichten in Vleuten, waarheen hij 3 jaar geleden verhuisde. Omdat zo'n hockeystick toch wel wat onwennig in de handbalhand ligt, beperkt hij zich tot "keepen" in een "veteranen"-elftal.

Die relatief geringe activiteit op sportgebied heeft Van Nieuwpoort zichzelf opgelegd om aan de Sociale Akademie te Amsterdam te kunnen studeren. Hoewel hij oorspronkelijk van de zuiver administratieve kant in personeelszaken is "gerold", en daarvoor ook wel cursussen computerkunde en systeemanalyse heeft gevolgd, is hij tot de conclusie gekomen dat kennis van de "personeelstechnische" kant onontbeerlijk is in dit vak.

Sinds september 1970 studeert hij dan ook in Amsterdam, deels daartoe in staat gesteld door de welbekende medewerking van de Universiteit in deze gevallen (voor hem: vrijaf op vrijdagmiddag).

Maar dat maakt wel dat er weinig tijd overblijft voor sport en hobbies en zo worden er nu bijvoorbeeld ook nog maar weinig foto's zelf ontwikkeld en afgedrukt.

Het Fysisch Lab krijgt dus weer een nieuwe personeelsfunktionaris, met ongetwijfeld een andere stijl van werken als zijn voorvoorgangers, maar vast en zeker goed ingewerkt en begeleid door die voorgangers, die immers "in de buurt" blijven. Wij heten hem van harte welkom.

F.v.d. Valk.

-o-

PROMOTIE JAN KOENDERINK

Het is al weer jaren geleden dat een rustig en kort-geknipt student de poort van het Medisch Fysica Instituut binnentrad.

Na eerst een jaar lang Floris van Nes bijgestaan te hebben, mocht hij zich gaan toeleggen op een promotie-onderzoek. In het begin tastend en zoekend, maar spoedig een stevig mede-zoeker vindend in Wim van de Grind. Toen deze coalitie was ontstaan, werden de modellen in een hoog tempo gemaakt en verworpen. Wij willen niets suggereren, maar typisch is wel dat zij met bijna gelijke machines verschillende wegen opgingen.

Jans'haren werden langer. Kleurenruimtes werden van nieuwe dimensies voorzien. De kleuren van Jans' kleding veranderde ook; bovendien moest zijn auto ook aan dit kleurengeweld meedoen.

Jan werd innerlijk, zover het zich aan ons manifesteerde, filosofischer, doch uiterlijk rumoeriger, alhoewel periodes van naar buiten staren (nadenken

d.q.denken) zich voordeden.

Na het promoveren van Van de Grind is er een korte tijd geweest dat Jan alleen was. Hij was zo gewend aan samenwerking dat hij blij verheugd was, dat Ans van Doorn zich met het modellenwerk bezig ging houden. Dit blij verheugd zijn is waarschijnlijk tweeledig, want Jan heet in zeer bepaalde opzichten nogal slordig te zijn.

De wijzigingen waren evident: van nu af aan was zijn bureau opgeruimd en de koffie werd regelmatig zelf gezet. Jans' haar bleef lang. Dit waarschijnlijk vooruitlopend op zijn nieuwe functie in Groningen, waar Jan gaat werken bij de afdeling psychologische funktieleer als psychologisch natuurkundige of als natuurkundig psycholoog.

Mevr.v.d.Berg-.v.Doorn.
J.S. du Pont.

-o-

MEDEDELING

De Stichting F.O.M. wil op korte termijn een afgestudeerd fysicus, als wetenschappelijke medewerker aantrekken voor 5 à 6 maanden. Zijn opdracht zal zijn, onder leiding van Dr.le Pair mee te werken aan een projectstudie over de kosten, die de natuurkunde beoefening in Nederland vergt.

Belangstellenden die ofwel zeer binnenkort afstuderen of pas afgestudeerden die nog geen functie hebben, en niet binnen 5 à 6 maanden in militaire dienst moeten opkomen, worden verzocht zich in verbanding te stellen met ondergetekende.

Dr. J.J. Broeder.

-o-

OPEN DAG BIJLHOUWERSTRAAT

Korte terugblik

Voor de tweede maal werd vorig jaar in de Bijlhouwerstraat een Open Dag georganiseerd, die in tegenstelling tot de Open Dag in april 1971 bedoeld was voor de medewerkers en de studenten van het Fysisch Lab.

Alle voorbereidingen waren er dan ook op gericht om zo goed mogelijk voor de dag te komen; dit hebben de organisatoren dan ook wel geweten. Het blijkt namelijk onmogelijk om collegezalen vrij te maken, vooral als men op eigen rechten gaat staan.

Iedereen wilde een andere indeling van het programma voor die dag hebben, een ander formaat papier en/of kleur van de omslag van het programmaboekje, terwijl de spreektijden bij de beide ontvangsten tot in millisecondes nauwkeurig bepaald moest worden.

Over het bezoek mogen we tevreden zijn. De door MFF voorspelde 200 bezoekers zijn er geweest. Het aantal studenten onder hen was vooral 's middags vrij groot.

Twee groepen van onderzoek mochten zich in een grote belangstelling verheugen: de onderzoekers bij Biofysica en de Atoomfysische onderzoeken, die onmiddellijk bij collegezaal en kantine waren gesitueerd. Waar zouden deze laatsten dat aan te danken hebben?

Ook de kantine bleef goed bezet, temeer daar de koffie op deze speciale dag ontzettend goed was. Alleen hierom zou het iedere dag Open Dag mogen zijn.

Maar de Bijlhouwerse boys willen dit jaar graag een paar uitwedstrijden spelen, zodat we met spanning de uitnodigingen van andere vakgroepen om hun Open Dagen te bezoeken, tegemoetzien.

L. Boesten.

PROMOTIE THEO KLEINPENNING

Maandag 17 januari aanstaande hoopt Theo Kleinpenning, tot voor kort medewerker van de werkgroep Fluctuatieveverschijnselen, te promoveren met professor Alkemade als promotor. De dissertatie die zal worden verdedigd is getiteld: "Some current noise and impedance investigations of ohmic semiconductors". Per 1 januari jl. is de heer K. in dienst getreden bij de Technische Hogeschool Eindhoven om daar zijn natuurkundig leven in ruis voort te zetten. Uiteraard staat daarbij het bereiken van een goede signaal-ruis verhouding voorop. Dat zal overigens niet meevallen, want hij zal zich daarbij boven de zogenaamde $1/f$ -ruis, ook wel flikkerruis genaamd, moeten verheffen. Insiders zegt dit genoeg en zij die geen begrip van dit soort ruis hebben, hebben dat met de insiders gemeen. De jonge promovendus hoopt dan ook als doctor een ontwikkelde outsider te worden. Onlangs hadden we een vraaggesprek dat als volgt verliep:

- R.: Was het correspondentschap voor Fylakra een goede voorbereiding tot het schrijven van je dissertatie?
- Th: Tijdens mijn aanstelling als correspondent van Fylakra zag ik mijzelf meer als een postbode zonder post; eerst na beëindiging van deze taak heb ik tijd gevonden enige bijdragen voor Fylakra te schrijven.
- R.: Het wordt in onderwijskringen betreurd, dat men pas laat van je capaciteiten op dat gebied heeft mogen profiteren, kwam dat ook door ruis?
- Th: In de eerste periode van mijn onderzoek heb ik geen onderwijstaak verricht, omdat teveel tijd gemoeid was met het invullen van onderwijs-enquêtes.
- R.: Was het je bedoeling een boek te schrijven dat in zijn geheel moeten worden gelezen, of gaat het hier meer om een bundeling van je verzamelde werken die elk wat wils biedt?

Th.: Als de stellingen ook als een wezenlijk deel van het geheel worden opgevat, kan men zeggen dat de formulering van de vraag erg zinvol is. Ik hoop dat je dit tevens als een antwoord op je vraag wilt beschouwen, zo niet, dan zul je het er toch mee moeten doen. Het is te vroeg om me nu geheel bloot te geven.

R.: Heb je met de variatie in typografie jouw mening over het standsverschil tussen Physical Review en Physica willen benadrukken?

Th.: Ik vraag mezelf af of ik die variatie heb willen benadrukken op de genoemde tijdschriften, trouwens hier zou een taak kunnen liggen voor de IUPAP om te trachten naast uniforme symbolen ook uniforme letters ingevoerd te krijgen.

R.: Heb jij een bijdrage geleverd tot de fluctuatieverwijzingen of is het omgekeerd?

Th.: Mogelijk is het wederzijds. Mijn humeur was gedurende het onderzoek aan sterke fluctuaties onderhevig.

R.: Wat zijn eigenlijk ohmse contacten en was het nu werkelijk nodig daarin nog een differentiatie aan te brengen?

Th.: Ohmse en oomse contacten kunnen alleen tot stand worden gebracht als de natuur wil meewerken en dan nog zijn ze moeilijk te beschrijven.

R.: Bij jouw onderzoek van de vaste stof ging het meer om de kinetische dan de stationaire aspecten. Doorgaans onderzoekt men die door het systeem van buitenaf dynamisch te storen. Is het niet zo dat jij je er wat gemakkelijk vanaf hebt gemaakt door gebruik te maken van reeds van nature in de stof aanwezige stoorbronnen?

Th.: Wat de experimentele resultaten betreft kan men zien, dat de effecten van door mijzelf aangebrachte stoorbronnen wulpsier zijn dan die verkregen met materialen, die ik met rust heb gelaten.

- R. :Je werk aan de overgangsmetalen heeft je
blijkbaar niet geïnspireerd om bij de over-
gang van baan ook geheel ander werk te enta-
meren.
- Th. :Ik herinner me een studentenlied, waarin stond:
"Metaalbewerker vindt men slechts in Delft".
Later zijn daar Eindhoven en Twente bijgekomen.
Zowel de woorden overgang als metalen kunnen
dan ook in verband worden gebracht met mijn
nieuwe baan.
- R. :Je blijft dus in de ruis?
- Th. :Het lijkt me te allen tijde mogelijk om met
behulp van mijn negende stelling boven de ruis
uit te komen.
- R. :Welke overwegingen zijn kleurbepalend geweest
voor je dissertatie?
- Th. :Bij de bepaling van de kleur van de omslag heb
ik me mede laten leiden door reeds gebruikte
kleuren in de werkgroep. Mij restte nog kardi-
naalpaars en koninklijk oranje. Te laat reali-
seerde ik me, dat het verzenden van een oranje
boekje naar het huis van Oranje, beloond zou
worden met het predikaat hofleverancier.
- Hierop nam hij met dromerige blik afscheid om
nieuwe contacten te gaan leggen.

R. Zijlstra.

VERDACHT ONTSMETTINGSMIDDEL

In het tijdschrift Science van 19 november 1971 is een artikeltje verschenen over mogelijke gevaren van hexachloropheen, een middel dat in ontsmettende zepen als G 11 en dergelijke voorkomt. Totdat het patent op deze verbinding een jaar of 3 à 4 geleden afliep, werd het op kleine schaal in zepen en in middeltjes tegen acné (jeugdpuistjes) gebruikt. Sindsdien echter is het toegepast in fungicide voor groenten en citrusvruchten, shampo's, anti-roos middelen, after-shave lotions, tandpasta's, mondspoel- en gorgeldrankjes en vaginale deodorantia. Het kan zijn dat dit alleen op grote schaal in de V.S. voorkomt en dat toepassing hier te lande nog steeds nauwelijks plaatsvindt.

Hoe het ook zij, bepaalde waarnemingen bij proeven met ratten maken dat voorzichtigheid geboden is. Het is gebleken dat het actieve bestanddeel hexachlorophene bij ratten beschadiging van de hersenen kan veroorzaken. Verder is bekend dat het bij de mens door de huid (ook als die gaaf is) opgenomen kan worden in de bloedbaan. Tenslotte kan er bij de fabricage een verontreiniging in komen, die in ongeoorlooflijk kleine concentraties huiduitslag te weeg kan brengen.

Op dit moment is niet bekend of deze stof ook bij de mens hersenbeschadiging kan veroorzaken. Het lijkt echter verstandig om voorlopig het gebruik van middelen waar het inzit (hopelijk op de verpakking aangegeven!) zoveel mogelijk te beperken en er zeker geen grotere plekken van de huid mee te bewerken dan strikt nodig is. In de bovengenoemde deodorantia is het trouwens helemaal niet eens werkzaam.

Nogmaals: het is mij niet bekend op welke schaal in Nederland gebruik wordt gemaakt van dit anti-bacterie middel en het is ook niet zeker dat het schadelijk is, maar voorlopig staat het sein mijns inziens op onveilig. Tenslotte het kan ook onder zijn chemische naam: 2,2'-methyleen bis (3,4,6-trichloorphenol) op verpakkingen vermeld staan.

F. van der Valk.

OPEN-DAG-PROGRAM

In de periode tot de zomervakantie zijn nog twee Open Dagen gepland, te weten:

dinsdag 21 maart 1972 :

Kernfysica

dinsdag 25 april 1972 :

Vaste Stof, Fluctuaties en Radiobiofysica

Zie de volgende nummers van Fylakra voor gedetailleerde informatie.

J.J.Broeder.

-o-

DANKBETUIGING

Hiermee willen wij Fylakon alsmede de afdeling Algemene Dienst hartelijk danken voor het geschenk dat wij mochten ontvangen bij de geboorte van onze zoon Valentijn.

N.M. Kuipers.

-o-

DANKBETUIGING

De zevende januari 1972 is voor mij een dag vol verrassingen geweest.
Een ieder die hieraan heeft meegewerkt en allen die op andere wijze belangstelling hebben getoond, wil ik, ook namens mijn vrouw en kinderen, heel hartelijk danken.

C.v. Bart.

-o-

KLEIN JOURNAAL

januari 1972

- 26 Colloquium Didaktiek : drs.J.J. Hermans. Titel: Enkele groepsdynamische aspecten van het begrip communicatie.
Plaats: Trans I, Leuvenlaan 21, Uithof.
Tijd: 15.30 u.

februari '72

- 2 Colloquium Didaktiek : ir.F.J. Steenbrink. Titel: Het verwonderingselement als didactisch hulpmiddel.
Plaats: Trans I, Leuvenlaan 21, Uithof.
Tijd: 16.00 u.

- 4 Laboratoriumraadvergadering.
Plaats: Lab voor Kernfysica/Vaste Stof, zaal 260, Uithof.
Tijd: 09.00 u.

- 9 Colloquium Didaktiek : C.Floor. Titel: Studievaardigheden in de exacte vakken.
Plaats: Trans I, Leuvenlaan 21, Uithof.
Tijd: 16.00 u.

- 11 Lezing Natuurkundig Gezelschap : dr.A.D.Fokker (Utrecht). Titel: De plaats van de sterrenkunde in onze cultuur.
Plaats: Grote zaal van het Fysisch Lab, Bijlhouwerstraat 6.
Tijd: 20.00 u.

- 16 Colloquium Didaktiek : F.J.v.Schaik. Titel: Demonstratie van het Zeeman-effect.
Plaats: Trans I, Leuvenlaan 21, Uithof.
Tijd: 16.00 u.

NIEUWS VAN ELEKTRONICA

(waar men graag chopper-chow eet)

- Eerst ons magazijn: er zijn kleine en grote Philips trimsets. Niet voor de lijn, maar om allerlei instelbaars mee in te stellen. Voorts goedkope GaAs-LEDs, en kleine verpakkingen soldeer ($\frac{1}{2}$ Ib).

De omzet in 1971 blijkt 1,5 ton te zijn geweest, waarvan een derde in de KVS dependance.

- Alwaar de rep.afd.U verzoekt defecte apparaten niet op te stapelen, doch Uw hele bestand subito te laten saneren!
- De klok: erg ziek, de thermostaat is zelfs gebars-ten van de koorts. Indien gebruik nodig, gaarne contact.
- Produktie: Pr.Bijv.werd verblijd met een nieuw ontwerp EMG versterker. Molvlam kreeg een Xe lamp modulator en drie lock-ins, en VSt de vierde en laatste.

Wij zullen ze niet meer maken, er is voldoende concurrerend aanbod op de markt om van realistische prijzen verzekerd te zijn, zolang er niet teveel fusies, trusts, kongsi's en kartels verschijnen...

Vening Meinesz kreeg eveneens een "last", de laatste BD opdracht, zijnde de elektronica voor een seismogrammen-uitleesapparaat.

En tenslotte ontving K5 een bundelcorrectiemagneetvoeding.

- En als je denkt alles gehad te hebben, dan komen er mensen die glashard privé stereoprintjes uit Elektuur bij onze printservice inleveren, slechts ontdaan van het EPS-nummer. Die dingen zijn nota bene zó te koop. Weet men wel dat we onze klusjesmensen slechts moeizaam uit de produktie loswringen? Toe nou...

G.J.K.

